

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o budowie nowego gmachu szpitalnego w Krakowie.

Wysoki Sejmie!

W Krakowie znajdują się obecnie dwa szpitale publiczne, z których jeden szpital Św. Łazarza, mieszczący się w gmachu własnym obejmuje:

a) oddziały chorób sporadycznych, b) zakład położnic, i c) zakład podrzutek, drugi zaś szpital Ś. Ducha, z oddziałami a) obłąkanych, b) syfilitycznych, mieści się w budynku będącym własnością miasta Krakowa.

Ze względu na powszechnie uznaną potrzebę, postanowił b. Senat w. m. Krakowa i j. o. na radzie dnia 8. Lipca 1834 r. przystąpić do budowy nowego gmachu szpitalnego dla 330 do 400 chorych, na gruncie folwarku Blich będącego własnością Sióstr miłosierdzia.

Na wymurowanie fundamentów, i na zakupno materyałów wydano od r. 1835. do 1837. 125.198 złp. 19 gr. z których za sprzedane materyały otrzymano na powrót 13.651 złp. 16 gr.

Dalsza budowa zaniechana z powodu braku funduszków, miała być przez c. k. rząd podług nowego w r. 1860. przez c. k. Ministerstwo stanu zatwierdzonego planu dalej prowadzona na starych fundamentach.

Według tego planu miał nowy budynek mieścić w sobie 450 do 486 chorych i miał kosztować 400.000 do 425.000 złr.

Przy tem postanowiono przeistoczyć stary budynek szpitalny Ś. Łazarza, w którym miały pozostać zakłady położnic i podrzutek, i wystawić osobny zakład dla obłąkanych w innym miejscu.

Tak dawno uznana potrzeba nowego gmachu dla szpitalu nie zmniejszyła się przez poprawienie i rozszerzenie starego szpitalu Ś. Łazarza, owszem powiększyła się jeszcze z powodu, iż zachodzi obawa ażeby reprezentacya miejska dzierżawy gmachu Ś. Ducha nie wypowiedziała, i nie postawiła nas w konieczności najmowania innego domu, może jeszcze mniej stosownego, i przerabiania go wielkim kosztem.

Potrzebę tę uznał już Wysoki Sejm wyznaczając na budowę gmachu szpitalnego w Krakowie w latach 1868, 1869 i 1870 po 15.000 złr. w. a. z funduszu krajowego.

Wydział krajowy zajmował się ciągle tą sprawą, poddał przygotowane plany pod krytykę Krakowskiego Wydziału lekarskiego i komisji w tym celu zebranych, wypowiedział na hypotekach lokowane kapitały szpitalne i wchodził w układy z c. k. rządem o połączenie klinik ze szpitalem.

Układy te zostały jednak przerwane, ponieważ Wydział krajowy doszedł do przekonania, iż połączenie tych zakładów pod jednym dachem nie byłoby korzystne i że lepiej będzie wybudować sam szpital pozostawiając c. k. rządowi wolność wystawienia obok niego klinik, któreby z nim korytarzami połączone być mogły.

Myśli wystawienia w Krakowie zakładu obłąkanych (uleczalnych i nie uleczalnych) musieliśmy też zaniechać, gdy mimo ciągłych starań nie udało nam się dotąd uzyskać urzeczywistnienia obietnicy przez Najjaśniejszego Pana zrobionej, iż na ten cel przeznaczony zostanie dochód z jednej loteryi państwowej.

W takim stanie rzeczy sądzimy, iż należy jak najspieszniej przystąpić do budowy gmachu szpitalnego i oddzielnego domu na pomieszczenie oddziału szpitalnego dla 60 do 80 obłąkanych.

Ponieważ zaś plac pod te budowle przeznaczony, jest własnością zgromadzenia Sióstr miłosierdzia, należy więc zacząć od jego nabycia wraz z stojącymi na nim budynkami, których właścicielki nie chcą odłączyć i dla siebie zatrzymać.

Przyjmując za podstawę obliczenie kosztów z r. 1860. wypada na zamierzoną udowę przeznaczyć około 400.000 złr. w. a. a że zebranie tej sumy przez roczną subwencję 15.000 złr. wymagałoby dwudziestu kilku lat czasu, sądzimy przeto iż najstosowniejszem będzie użycie na budowę funduszków, będących własnością szpitali Krakowskich.

Kapitały te jeszcze na hypotekach znajdujące się wynoszą 144 735 złr. 40 $\frac{1}{2}$ ct. w. a. zaś w różnych papierach publicznych 258.880 złr. w. a. imiennej wartości, razem więc przeszło 300 000 złr. w. a. do czego dodawszy subwencję przez Wys. Sejm udzieloną w kwocie 45 000 złr. w. a. i spodziewany dochód z sprzedaży dóbr szpitalnych (80 000 do 100.000 złr.) zbierze się do 450.000 złr. w. a. czyli więcej jak na budowę potrzeba.

Kapitał na ten cel zużyty, zostałby następnie funduszowi szpitalnemu zwrócony z funduszu krajowego w kwotach, jakieby Wys. Sejm na to corocznie przeznaczał, i to bez procentu, ponieważ niedobory szpitalne i tak fundusz krajowy będzie musiał pokrywać.

Z tych tedy powodów mamy zaszczyt prosić Wysoką Izbę ażeby raczyła dołączyć projekt uchwalić.

We Lwowie dnia 12. Września 1871.

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha w. r.

Sprawozdawca:

Cezar Haller w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Uchwała

z dnia względem przyzwolenia funduszków na budowę nowego szpitalu w Krakowie.

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem upoważnia Wydział krajowy:

1. do rozpoczęcia budowy nowego gmachu szpitalnego w Krakowie, tudzież do zakupienia na ten cel potrzebnych gruntów, z realnością szpitalu Ś. Łazarza w Krakowie graniczących.

2. do użycia ku temu kapitałów będących własnością szpitali Ś. Łazarza i Ś. Ducha w Krakowie, do wysokości 300.000 złr. w. a. tytułem bezprocentowej zaliczki zwrócić się mającej szpitalowi z funduszu krajowego częściowemi spłatami w kwotach, jakie Sejm krajowy umieści w każdym rocznym budżecie.

3. do przeprowadzenia niniejszej uchwały w myśl §. 20. Statutu krajowego.
